

Vývoj hrubého domáceho produktu v SR

Autor referátu: fetamin

Medziročné tempo ekonomického rastu sa oproti rokom 1995 -1997, keď dosahovalo viac ako 6%, spomalilo na 4,4 %. Uvedené spomalenie ovplyvnil najmä vývoj hrubého domáceho produktu (HDP) v 4. štvrťroku, keď vzrástol iba o 0,5 %. Vývoj HDP na strane tvorby ovplyvnil najmä pokračujúci rast pridanej hodnoty v trhových službách, na strane použitia bol ovplyvnený rastom domáceho a zahraničného dopytu. Dlhodobým problémom slovenskej ekonomiky je nerovnováha medzi domácim dopytom a domácou ponukou, premietajúca sa vo vysokom deficite obchodnej bilancie a bežného účtu platobnej bilancie. Táto disproporcija pretrvávala aj v roku 1998, keď objem domáceho dopytu prevyšoval o 7,2 % objem domácej ponuky. Nedostatočná domáca ponuka (tvorba HDP) v porovnaní s domácim dopytom sa prejavila rastom dovozu tovarov a služieb (zahraničnej ponuky). Podiel dovozu tovarov a služieb na agregátnej ponuke dosiahol 42,6 % a bol o 1,2 percentuálneho bodu vyšší ako v predchádzajúcom roku. Prispel k tomu aj rastúci zahraničný dopyt, náročný na dovoz komponentov a polovýrobov na ďalšie spracovanie.

Hrubý domáci produkt v 2. štvrťroku a 1. polroku 1999

Hrubý domáci produkt podľa predbežného odhadu v 2. štvrťroku 1999 oproti 2. štvrťroku 1998 vzrástol o 2,9 % (v bežných cenách o 10,2 %) na 200,1 mld Sk. Tempo rastu bolo o 3,2 bodu miernejšie ako v 2. štvrťroku 1998 (o 1,1 bodu rýchlejšie ako v 1. štvrťroku).

Medziročný vývoj bol ovplyvnený rastom zahraničného dopytu o 10 % a poklesom domáceho dopytu o 1,7 %.

Zníženie domáceho dopytu súviselo s menšou tvorbou hrubého fixného kapitálu o 12,6 %. Z ostatných základných zložiek domáceho dopytu sa zvýšila konečná spotreba domácností o 3,1 % a konečná spotreba štátnej správy o 6 %. Vývoj celkového dopytu sa prejavil v zmiernení rastu ponuky pôdohospodárstva a trhových služieb a vo výraznom poklese ponuky stavebníctva. Vývoj v priemysle bol priaznivejší ako pred rokom.

V 1. polroku 1999 sa podľa predbežného odhadu vytvoril hrubý domáci produkt v objeme 378,3 mld Sk. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku vzrástol o 2,4 % (v bežných cenách o 8,8 %). Tempo rastu bolo o 3,7 bodu pomalšie ako v 1. polroku 1998.

Podiel súkromného sektora na tvorbe hrubého domáceho produktu v porovnaní s 1. polrokom 1998 sa zvýšil o 2,5 bodu na 85 %. Pritom na tvorbe HDP v poľnohospodárstve dosiahol 96,9 %, priemysle 80,2 %, stavebníctve 88,4 % a v službách 95,9 %.